

**МОТИВАЦІЙНО ЗВ'ЯЗАНІ СЛОВА ЯК ОСНОВА СТИЛІСТИЧНИХ ФІГУР
(на матеріалі української художньої літератури кінця XX – початку XXI ст.)**

У статті розглянуто стилістичні фігури, побудовані на основі мотиваційно зв'язаних слів. З'ясовано, що найчастіше мотиваційно зв'язані слова складають основу таких стилістичних фігур, як градація, плеоназм, тавтологія, оксюморон, антитеза, анафора, епіфора, алітерація, хіазм, персоніфікація.

Ключові слова: мотивація, мотиваційно зв'язані слова, стилістичні фігури.

В статье рассмотрены стилистические фигуры, построенные на основе мотивационно связанных слов. Результаты исследования показали, что чаще всего мотивационно связанные слова составляют основу таких стилистических фигур, как градация, плеоназм, тавтология, оксюморон, антитезу, анафору эпифору, аллитерацию, хиазм, персонификацию.

Ключевые слова: мотивация, мотивационно связанные слова, стилистические фигуры.

Stylistic figures based on the motivatively connected words are described in the article. It's distinguished that more frequently motivatively connected words make the basis for such figures as gradation, pleonasm, repetition, oxymoron, antithesis, anaphor, epiphyte, alliteration, chiasmus, personification.

Rey words: motivation, motivatively connected words, stylistic figures.

Важливим аспектом опису явища мотивації лексики є аналіз актуалізації мотиваційно зв'язаних слів у тексті (мотиваційно зв'язаними словами

називаємо слова, які перебувають у відношеннях лексичної чи структурної мотивації і функціонують у межах речення (суміжних речень), що досліджується у різних сферах вживання (розмовне діалектне мовлення, публіцистика, художній стиль). Мотиваційно зв'язані слова можуть виконувати у комунікативній сфері як інформативні (класифікаційну, текстотвірну, системотвірну, метамовну та ін.), так і експресивно-емоційні (алітерація, анафора, антитеза, градація, каламбур та ін.) функції [1, с. 374-377]. Функціональному аспекту вивчення мотиваційно зв'язаних слів приділено увагу у працях О.Й. Блінової, С.Б.Велєдинської, М.Д.Голева, Л.В.Дубіної, О.В.Найден, В.Г.Наумова, О.Ю.Погудіної, М.Н.Янценецької та ін. В українському мовознавстві таких досліджень немає (у деяких розвідках ці слова розглядаються під іншим кутом зору (М.І.Голянич (внутрішня форма слова і художній текст) [2], О.О.Селіванова (ономасіологічна зв'язність) [5]), цим і зумовлюється актуальність пропонованого нами дослідження.

Мета дослідження: лінгвістичний аналіз мотиваційно зв'язаних слів як основи стилістичних фігур в художньому тексті. Матеріалом послужили прозові та поетичні твори української художньої літератури кінця ХХ – початку ХІХ ст.

У текстах залежно від способу вираження ознаки у слові – мотиваційної чи класифікаційної (лексична чи структурна мотивація) – актуалізуються такі моделі мотиваційно зв'язаних слів:

1. Лексична мотивованість:

- спільнокореневі слова (твірне і похідне слово): “Є музика /яка говорить тобою /твоїм єством /проти всього /що накричали /поночі круки/що ламалось у *задзеркаллі*/і терпла тоді рука /і холоділо серце/і льодинка/із крижаної скелі зірвавшись/перетнула твою душу/і творила мовчання *дзеркала*.” [Покальчук, Не наступайте..., с.105];

- спільнокореневі слова, але не дериваційні ланцюжки: “Вичавленого, як лимон і *побитого*, мов *відбивна*, Андрія вітають товариші по команді.” [Скороход, с.49].

2. Структурна мотивованість:

- одноструктурні слова: “*Приспівайте* мені Ваші губи,*/Прицілуйте-приспівать-пригрішіть*./Під невстидані струни душі */Приспівайте* мені Ваші губи.” [Поліщук, с. 123].

Актуалізація мотиваційних відношень може бути неповною (у межах одного тексту актуалізуються відношення або лексичної, або структурної мотивації), або повною (у межах одного тексту актуалізуються відношення як лексичної, так і структурної мотивації), контактною (мотиваційно зв’язані слова розміщені суміжно) та дистантною (мотиваційно зв’язані слова розміщені у різних частинах речення).

Розглядаючи функціональний аспект мотиваційно зв’язаних слів, проаналізуємо докладно експресивно-естетичну функцію, зокрема мотиваційно зв’язані слова як основу стилістичних фігур у художньому тексті (як поетичному, так і прозовому). Експресивно-естетична функція передбачає використання художніх засобів, які передбачають втілення художніх образів (образних парадигм, образних моделей), художніх узагальнень, регулярних зближень лексем, типізованих сюжетно-образних схем, формально-семантичних трансформацій тощо, тобто засобів творення художньої форми твору. В образному відтворенні дійсності простежуються певні традиції, закономірності, що забезпечується системністю тих чи тих мовних уживань, яка, на думку І. Грицютенка, є унормованою естетичною системністю [3, с. 47]. Зазначмо, що саме мотиваційно зв’язані слова регулярно використовуються як основа багатьох стилістичних фігур, відповідно, вони поряд з іншими засобами є виразниками унормованої естетичної ситемності, що так важливо для художнього тексту.

У літературознавстві і мовознавстві є поняття гомеології, що визначається як стилістичний прийом, який полягає в повторенні однотипних морфем, найчастіше у паралельних уривках тексту [4, с.137]. Гомеологія супроводжує низку стилістичних фігур (акромонаграма, нафора, епіфора, антитеза, градація, плеоназм та ін.), служить для підсилення експресивного ефекту цих фігур. Проаналізувавши як прозові, так і поетичні тексти української художньої літератури кінця ХХ – початку ХІХ ст. нами виділено найчастотніші стилістичні фігури, побудовані на основі мотиваційно зв'язаних слів.

Акромонаграма як стилістична фігура полягає у використанні спільнокореневих (мотиваційно зв'язаних) слів в кінці і на початку строфи (речення) з метою підсилення прагматичного ефекту: “Чому ж тоді так хочеться дожити, / З порожнього упавши в пустоту?... / Всі яблука – колись рожеві квіти. / Квітки ж не всі до яблук доцвітуть.” [Павлюк, с. 77]; “В цьому саду я спізнався із піснею, / Що пісенніш, либонь, не знайду... / В цьому саду увостаннє помислю я / Наодинці... один... в цьому саду.” [Мойсієнко, Мене любов'ю..., с.6]; “Цвіте туман, цвіте, / розцвічує льони. / Високе, аж святе, / йде сонце на лани.” [Горлач, с.24]. Зазвичай, акромонаграма використовується у поетичному тексті, проте є випадки і прозового слововживання: “Бог його знає, про що люди думають в такому стані за кермом, єдине можу сказати, що він не сумнівався, сумніву в його очах не було, було скоріше загальне непорозуміння – хто ми такі, хто він такий, для чого він зупинився.” [Жадан, с. 264]; “Виглядав він втомлено й розпачливо, розпач його був гіркий і якийсь ніжний, інтимний...” [Жадан, с. 262]. В основі акромонаграми – випадки контактної актуалізації лексичних мотиваційних відношень.

Алітерація передбачає повтор однакових приголосних, мотиваційно зв'язані слова ніби фокусують звуковий ефект, створюючи звукообраз: “З розчинених навстіж дверей тягло теплом, випарами землі, шуміло дощем і

гриміло громами – настало літо і, ...” [Голота, с.22]; “Літувала любов у білій льолі – /Ладоладена, любоблюблена,/Перелялена. Перелюлена /Літувала любов у білій льолі.” [Поліщук, с. 95]. Важливо зауважити, що мотиваційно зв’язані слова, зазвичай, є лише фрагментом, хоч і експресивно найсильнішим, алітераційного ряду: “Он воду чудовно / *Низує* Узин. / *Низ* у хатах... Узин. / Узин у хатах *унизу*.”[Мойсієнко, Мене любов’ю..., с.78]; “*Заграла заграва* за гранню зорі./ Зривають пралистя дерева старі.”[Горлач, с.113]. Алітерація базується як на контактній, так і на дистантній акуталізації мотиваційних відношень у поетичному та прозовому тексті.

Анафора як єдинопочаток реалізується здебільшого відношеннями структурної мотивації: “А *плеченько* в росі. А *серденькові* жаль ./ Листочок-листопад... Встеляє камінь. / А *вустонька*-вуста. А *хустонькою* піт.../ Ці тіні на очах . І мальви, що минули. / А *рученьки*-любов, а *рученьки* - як лід . / Серезжки срібляні... І *думонька*... І думи.../ Я слухаю романс кларнетами смерек. / Горить свіча в кармінній карамелі.../ Ці тіні на очах, як хризантемний хрест.../А *плеченько* в росі...Одне-одненьке...” [Сапеляк, с. 35] та ін. Фіксуємо у текстах авторські неологізми – мотиваційно зв’язані слова, що стали основою анафори: “*Синій вітер* у моїм полоні / Чи у вітру у полоні я... / *Синьовітер*-вихор з Оболоні / Враз під себе хмари підім’яв. / Кружельнув над лісом і над мостом,/ Сизогриво даль підперезав... *Синьовітер* – свистом не імлистим!./ Ген над листом голуба стезя.../ Тільки усміх срібний на долоні, / Тільки долі срібна течія... / *Синьоперо* у небеснім лоні / Пише липень літечка ім’я. / *Синій вітер* у моїм полоні / Чи у вітрі у полоні я.” [Мойсієнко, Вибране..., с.284] та ін.; “*Улистопадить* осінь у тумани,/ *Умайовіє* долю у любов.../Одвічний найщедріший злюбень-бог / *Улистопадить* осінь у тумани.” [Поліщук, с. 133] та ін. Протилежна анафорі **еніфора** також може мати в основі мотиваційно зв’язані слова: “Цей сум мене до жалоців схилив... / Мотив

дощу на думне *безголів'я...* / На стійбищі безслав'я і хули – / Марнота слів, а чи німе *безслів'я.*” [Мойсієнко, Вибране..., с.281]; “Чекаєм щастя золотого, / *Душею вимріяного, / Літами висміяного, / Чекаєм щастя золотого.*” [Поліщук, с. 27]. Епіфора, така само як і анафора передбачає дистантну актуалізацію мотиваційних відношень.

Антитеза як стилістична фігура побудована на протиставленні понять (антонімії, контрасті). Спостерігаємо як основу антитези мотиваційно зв'язані слова – словотвірні антоніми, у текстах представлена як контактна актуалізація мотиваційних відношень: “*Закриваючі і Відкриваючі – не прості слова, і цього не уникнеш, як не крути.*” [Дереш, с.196]; “*І дрібничка якась перетворюється на звук, / набуває сенсу щоденний хаос: / сіра цегла облич, сніг, печаль. Кармелюк – / все, чим дихалось і видихалось.*” [Вольвач, с. 35]; “*Розарій зір. І місяць нахилився, / Створивши душ припливи і відпливи. / Чого ти, світе, так себе створив, / Що ми недосконалі і мінливі?*” [Павлюк, с. 40]; “*Де напівсвітло, може, напівтемно, / Та де костриця в боки не жалить.*” [Мойсієнко, Вибране..., с. 41]; “*Як довго їй каратись у білій катівні, повній надії і безнадії водночас.*” [Сеник, с. 7], так і дистантна: “*Безсилий біль таємного бажання, / Всесильну лють даремних сподівань...*” [Матіос, с.171]; “*Бо все мине. І стане легко й просто / З тим, перед чим ти зараз, як свята. / І, може, час з'єднає наші кості, / Як зараз він роз'єднує уста.*” [Павлюк, с. 13]; “*...Щоб – шлях – назад, який веде в нікуди - / Повз маслаки і вивихи хребетні, / Що їх – кроєння – на манівцях амбітних. - / Й знов: перелітом – часом – й недоліт, / Де – найтихіше – відстані дола.*” [Андієвська, с.41] та ін.

Полярне протиставлення може виражатися антонімічною лексемою з часткою не: “*Дух, який тіль буття перестелив, / Продовжує – у свічниках горіти, / Хоч небуття, - пес нишковий, - гарата / В залізні двері – носом – й не вгава.*” [Андієвська, с. 40] “*Було у мене сім удач, / Було у мене сто невдач. / Тепер така смиренна тиша - / Хоч закричи або заплач.*” [Сом,

с.114]; “Вдивлятися в свою біду, – аж обличчя німіє від холоду – і думати, як її назвати, яким іменем заклинати, аби шугонула вона на самісіньке дно. *Переснилася...* І знову очима до стелі... *Не переснитись*, не передумається, ні...” [Голота, с.66] та ін. В межах одного тексту можуть використовувати кілька випадків антитези: “І жилки тремкої невидимий злам /У юних зіницях *неюної* жінки./Єдина моя – і *знемога*, й *спромога* –/Ранкова дорога, вечірня дорога.” [Мойсієнко, Вибране..., с. 274]. Загалом, антитеза – одна з найчастотніших стилістичних фігур, в основі яких – мотиваційно зв’язані слова.

Антифразис (один з прийомів іронії) у своїй основі може мати мотиваційно зв’язані слова. Це прийом тонкої прихованої насмішки: “Потім каже : - Дайте казку! / (Ніби – дайте шоколад). / - Дам казок я цілу в’язку! / Ось включаю *телегляд*. / Вогник блимнув на екрані . / Зараз казку уловлю. / - Не люблю я *теленяні*, / Казку мамину люблю!” [Сом, с.175]; “Щільник – повітрям , - в ньому – *клавесин* , - / В напрямі сну – природи *перегини*. / Вздовж обр’ю – атлантів *перегони* - / За кожним – тільки ляскає коса.”[Андієвська, с. 48]; “*Розбоярені, розбазарені, / Розперезані* хоч куди... / Я прийшов до вас житньо-ярим ще / Та й до вашої / До води.” [Павлюк, с. 33] та ін. Здебільшого в основі антифразису – мотиваційно зв’язані слова-оказіоналізми.

Каламбур належить також до прийомів вираження іронії, це дотепний жарт: “- Це... жах... На жаль, мені не вперше ... бути на *лісоповалі*. Перепрошую, на *людоповалі*... - Він замовк, але не сідав.” [Сеник, с. 140]; “Хоча Фещенко і вважав, що місце жінки біля їжі та прання, але шанував Мілочку як людину, що працює, а не *філософствує*. Вражені *філософозом* люди не можуть бути корисними для суспільства, бо не будуть працювати, лише шукатимуть тихі болота. На зразок НДІ проблем міського квітникарства, де працював, якщо це можна назвати працею, Борисенко, якому Фещенко ставив третю стадію *філосифілісу*.” [Кононенко, Без

мужика..., с.194]; “ Для їхнього товариства було важливо, хто народився в *середмісті*, хто в *передмісті*, а хто за межами стольного града.” [Кононенко, Імітація..., с.48] та ін.

Градація як стилістична фігура складається з кількох лексем (словосполучень) в порядку спадання чи зростання їх семантично-емоційної значущості. Градація, як правило, реалізується за рахунок структурної мотивації, вона використовується як у поетичному: “*Загорнути б цей світ, заорать, загребти...* / Але він все чавунно сіріє. / А з ротів виростають колючі дроти, / Вириваючи м’ясо із мрії.” [Вольвач, с. 100]; “ Я – танцююча статуя. / З глини - / Й у глину йду. / *Відлюблю, відспіваю, / Відплачу / Щиро й несміло. / Ну, а дух, якщо є... / Все одно йому: / Він же дух.*” [Павлюк, с. 85]; “Але дорога неблизька до Бога, / І ти ідеш, сколінчившись не раз. / Нараз торкнеться пліч пересторога. / *Припинить, притамує* твій екстаз.” [Мойсієнко, 3 чернігівських..., с. 29] та ін., так і в прозовому тексті: “ ...так шелестять дерева на давніх степових кладовищах, і всі звуки никнуть за тими шелестами-зойками, мовбички десятки, сотні людей *вистогнуть-вишепочують* свої зужиті і мена...” [Голота, с.140-141]; “Стою ось перед вами весь у ранах, / *проколотий, пронизаний* навиліт / оцими всюдисущими, гнучкими / багнетами червоного проміння. / Не вірте, добрі люди, цьому світлу ! / Воно поманить кров’янистим оком, / *пригріє, привітає, приневолить* / і заведе вас у червоні нетрі, з яких нікому виходу немає.” [Перебийніс, с.16]; “Потім починається старість, ти просто порожній зсередини, в тобі просто нічого не лишається, тебе *вичавили, видавили* і все тут, і *викинули*, та що можеш тепер пишатися своїми протезами і медалями.” [Жадан, с. 23]; “Нараз за стосами ящиків щось *зашаруділо, зашурхотіло, задзвеніло*, задеренчало скло, і з вузького проходу з’явився молодик із дженджуристою борідкою та довгим волоссям.” [Стельмах, с.79]; “Пан Андрій тепер уже *завив* із болю, *заревів і застогнав.*” [Дереш, с.169]; “Пан

Андрій тепер уже *завив* із болю, *заревів і застогнав*.” [Дереш, с.169]. Градація передбачає тільки контактну актуалізацію мотиваційних відношень.

Оксюморон – поєднання контрастних понять. Мотиваційно зв’язані слова часто складають основу цієї стилістичної фігури: “Не віднайти, не відгукнути... / З болем / Навіки *втратить втрачене* давно. / І горду злість запить / вином, футболем, / Заклацати до ранку в доміно.” [Мойсієнко, Мене любов’ю..., с.116]; “.../ Сніги лежать, неначе печеніги. / Ах, ці *сніги*, цей *чорносніжний* прах - / На помисли... на злети... на чепіги.../ В снігах Чернігів, і душа в снігах.”[Мойсієнко, З чернігвських ..., с. 9]; “Що обертається болем, *невистражданим стражданням*, /Неподоланою любов’ю, криком німим до неба.” [Покальчук, Не наступайте..., с. 53]; “Але радість з самого моменту пробудження затьмарила неймовірна здатність Андрія *бачити небачене*.” [Сеник, с. 8]; “Сильна./В мене сильний тил:/Мій глузд./Мій глузд.../Безглуздий глузд.” [Матіос, с. 53] та ін. Як правило, спостерігаємо приклади контактної актуалізації лексичних мотиватів.

Стилістичний прийом **уособлення** також передбачає використання мотиваційно зв’язаних слів, хоч з меншою регулярністю, ніж, скіжімо, градація чи оксюморон: “Я своїм стежинам, вітре, / Заповів твої дороги... / Хай не вилудить нам горла / Хижий ворон *чорносміхом*. / Хай сміється *чорносливо* / Злива, злу наперекір. / І комусь на втіху горду, / Горем мічену і січнем, / Вітром – стрічнем, вітром – нордом, / Мій - / не укоськаний і чортом, / навіжений, невситений - / Явиться нараз мій вірш.”[Мойсієнко, Мене любов’ю..., с.111] та ін.

Використанням **плеоназма** з мотиваційно зв’язаними словами в основі підсилюється, “подвоюється” експресивність в художньому тексті: “І *сіль солена* потече з очей...” [Матіос, с.29]; “Він *хижий хижак*./І ти \Пестися в порослу шкіру,/І пестоці хижого звіра /Приймай...” [Матіос, с.40]; “Він

би то , каже, такого глуму не допустив, не дав мою душу на поталу, а ти, мовляв, *чужа чужина*, душогубам служиш.”[Голота, с.198]; “Недалеко, на узліссі, *світляний просвіток* сіється крізь зелені крони ялинового *світу*.” [Сеник, с. 27] та ін. Наведемо приклади плеонастичних конструкцій, які стали своєрідними усталеними виразами художнього тексту, як-от словосполучення *дальня даль (далека далина)*: “А вже дорога *дальню даль* колише, / І сім доріг їй моляться услід.” [Мойсієнко, 3 чернігівських..., с. 21]; “Гірська *далека далина*... / Ми ночували на заставі. / Наснились друзям сни ласкаві, / Мені ж наснилася війна.”[Сом, с.73]; “Ще наша старість - то *далека даль*, / Куди ми прийдем, друже мій, на жаль.” [Сом, с.114] та ін. Плеоназм передбачає контактну актуалізацію лексичних мотиватів.

Тавтологія має неоднозначне трактування (як помилка, і як стилістичний прийом). Як стилістичний прийом – це часткове смислове дублювання через повтор мотиваційно зв’язаних слів (лексична мотивація): “І *гудів гудок*, ніби просив дозволу далі пхатися вперед, від одного рідного берега до другого рідного.” [Сеник, с. 49]; “А тут іще останнім часом з’явився новий тип мужицької нестерпності: не п’яниці, не бабії, не мамії, а *безробітні нероби*, які живуть на гроші жінок-трудівниць.”[Кононенко, Без мужика..., с.11]; “*Сочиться соком* чебуречна димна, / Куня жебрак, з картини рветься лебідь, / І залишилась тут всього година, / Та вистачить відчуть, а не розгледить.” [Вольвач, с.146]; “Жінки-наглядальниці, роздавачки паперу і *диктувальниці диктантів* справляли не менш страхітливе враження.” [Андрухович С., с.191]; “Я Вас не покину. /Хай тричі *вулканить вулканна* земля.” [Матіос, с. 251]; “...*кличу-викликаю* батьків своїх, а бачу її; оглянься. Господи, тут вона, чорного коня наче Мамай попасає, чорною нічницею у день мій летить – важкі її крила...” [Голота, с.142]; “Отак самую і сумую, / ношу свої жалі в сумі. / Осіннім *днем* ще *переднюю* / Ї *перезимую* в цій *зимі*.” [Мойсієнко,

Вибране..., с.71]; “ Бідує місто. Кинувши фрезу,/ робітники на заводському ганку /лаштують косяки, *бузять бузу*, /розводять спирт, заводять варшав’янку.”[Жадан, с. 660]; “Я злітаю в *позасвітній* простір з оцим словом, я народжуюсь разом з ним наново, я бачу цілий *світ* крізь нього, прекрасний і чистий, я бачу усе понад найвищі земні вершини, *глибше глибин* найбільших морів, почуваю тонше за сонячний промінь, я чую, я все чую, я чую себе, чую увесь світ, сповнений *одного – єдиного* слова – ТИ.” [Покальчук, Інший..., с.10] та ін. Приклади тавтології вимагають коментарів у кожному випадку, адже межа між власне помилкою і стилістичною функцією не завжди чітка, крім того, вимагає роз’яснення критерій повноти-частковості дублювання смислової структури.

Хіазм як стилістична фігура, що полягає в перехресному розміщенні протиставлених лексем, також передбачає ефективне використання мотиваційно зв’язаних слів: “*Відкукукала зозуля, / Відзозулила куку.*”[Мойсієнко, З чернігівських ..., с. 33]; “*Сміється сум, сумує сміх...*” [Мойсієнко, Мене любов’ю..., с.70]; “...це *сонне безсоння /Чи безсонний сон?*” [Матіос, Жіночий аркан..., с.41] та ін. Спостерігаємо випадки актуалізації лексичної мотивації.

Отже, мотиваційно зв’язані слова регулярно використовуються у художніх (як прозових, так і поетичних текстах) як основа стилістичних прийомів та фігур. Найчастіше вони складають основу таких стилістичних фігур, як градація, плеоназм, тавтологія, оксюморон, антитеза, анафора, епіфора, алітерація, хіазм, персоніфікація. Як контактено, так і дистантно актуалізуються як лексичні, так і структурні мотиваційні відношення. У перспективі нашого дослідження – аналіз інформативної функції мотиваційно зв’язаних слів у художньому тексті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блинова О.И. Мотивология и её аспекты. – 2-е изд., стереотип. – Томск: Изд-во Том. ун-та, 2007. – 394с.
2. Голянич М.І. Внутрішня форма слова і художній текст. / Голянич М.І. – Монографія. – Івано-Франківськ: “Плай”, 1997. – 178 с.
3. Грицютенко І.Є. Естетична функція художнього слова (в українській прозі 30 – 60-х років ХІХ ст.) / Грицютенко І.Є. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – 180 с.
4. Культура русской речи: Энциклопедический словарь-справочник / Под. ред. Л.Ю.Иванова, А.П.Сковородникова, Е.Н.Ширяева. – М.: Флинта: Наука, 2003. – 840с.
5. Селіванова О.О. Складне слово: мовні моделі світу (основи зіставної композитології російської та української мов) / Селіванова О.О. – Черкаси : Підрозділ операт. полігр. ЧеркасЦНТЕІ, 1996. – 297 с.

ДЖЕРЕЛА ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ (з умовними скороченнями)

Андієвська - Андієвська Емма. Погляд з кручі: Сонети. – К.: Вид. дім “,Всесвіт”, 2006. – 176 с.

Андрухович - Андрухович Ю. І. Екзотичні птахи і рослини: Поезії / Худож. В. Я. Кауфман. – К. : Молодь, 1991. – 104 с.

Андрухович С. - Андрухович Софія. Сьомга. Роман. – К.: Нора Друк, 2007. – 352с.

Вольвач - Вольвач Павло. Південний Схід. Поезії. – Львів: Кальварія, 2002. – 188с

Голота - Голота Любов. Епізодична пам'ять: Роман. – К: Факт, 2007. – 288с.

Горlach - Леонід Горlach Обрії душі: вибрана лірика. – Київ: В-во “Щек”, 2006. – 399с.

Дереш - Дереш Любка. Культ: Роман. – Харків: Фоліо, 2009. – 219с.

Жадан - Жадан С. В. Капітал. – Харків: Фоліо, 2007. – 797с.

Забужко - Забужко Оксана Сестро, сестро: Повісті та оповідання. – 4-те вид. – К.: Факт, 2009. – 260 с.

Кононенко, Без мужика... - Кононенко Євгенія. Без мужика. *Prosus nostalgos*. – Львів: Кальварія, 2005. – 208с.

Кононенко, Імітація...- Кононенко Євгенія. Імітація: *Роман*. – 2 вид., випр. – Львів: Кальварія, 2008. – 192с.

Матіос - Матіос Марія. Жіночий аркан у саду нетерпіння. – Львів: Ла „Піраміда“, 2007. – 308с.

Мойсієнко, Мене любов'ю... – Мойсієнко Анатолій. Мене любов'ю засвітили скрипки. – К.: Правда Ярославичів, 2006 – 160 с.

Мойсієнко, Вибране... - Мойсієнко А.К. Вибране: Поезії і переклади / Передмова акад. Жулинського М.Г. – К.: Фенікс, 2006. – 528 с.

Мойсієнко, З чернігівських... - Мойсієнко А. К. З чернігівських садів: Нові сонети і верлібри. – Умань : Софія, 2008. – 130с.

Павлюк - Павлюк Ігор. Скляна корчма : Лірика. – Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 1995. – 94 с.

Перебийніс - Перебийніс Петро Коридор. Лірична трагедія. – К.: Неопалима купина, 2009, – 60с.

Покальчук, Інший...,- Покальчук Юрко Інший бік місяця. – Львів: Кальварія, 2000. – 80 с.

Покальчук, Не наступайте...- Покальчук Ю.В.. Не наступайте на любов... - Харків: Фоліо, 2007. – 282с.

Поліщук - Поліщук П.М. *c'est l'amour*: тріолети, верлібри. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2008. – 152с.

Сапеляк - Сапеляк С.Є. Страсті по любові: Поезії. – Х.: Майдан, 2000. – 132с.

Сеник - Сеник Л. Парабола. – Львів, НВФ ” Українські технології”, 2005. – 172с.

Скороход - Скороход Олександр Всесвіт // Дніпро. Літературно-художній журнал.; січень, 2009 - С. 5-93

Сом - Сом М.Д. Передай кодолу! : Вірші, пісні, жарти, епітафії та придибенції / Передмова О. І. Жолдака, - К. : Укр. письменник, 2007. – 286с.

Стельмах - Стельмах Я. М. Голодний, злий і дуже небезпечний. – Київ: “Початкова школа”, 2000. – 240 с.